

Nr 461

Av herr Nilsson i Göingegården m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 90, med förslag till ny tulltaxa, m. m.

Produktionen av grönsaker och frukt i Sverige har under sistlidna decennier kraftigt utökats, vilket i första hand skett genom fältmässiga specialodlingar inom det egentliga jordbrukets ram. Dylika specialodlingar är av stort värde för de mindre brukningsdelarna i södra Sverige och på de stora öarna — Öland och Gotland — och har vid dessa småbruk skapat sysselsättnings- och utkomstmöjligheter, som icke varit möjliga att uppnå vid en traditionell jordbruksdrift. Det bör även erinras om att en optimal rationaliseringsgrad uppnås vid en betydligt mindre areal av dessa specialgrödor än vid odling av traditionella jordbruksgrödor.

Trädgårdsprodukter i fältmässiga odlingar är alternativa odlingar till de egentliga jordbruksgrödorna och produceras under förutsättningar, som är likartade med dem som gäller för den övriga jordbruksproduktionen. Principiellt synes därför dylika trädgårdsprodukter böra erhålla ett importskydd som är likvärdigt med skyddet för de egentliga jordbruksprodukterna. Det bör i detta sammanhang erinras om att 1947 års riksdagsbeslut angående riktlinjerna för den framtida jordbrukspolitiken anvisade vissa vägar för ofullständiga jordbruk att öka avkastningen och därmed uppnå en förbättring av brukarens ställning, bl. a. genom övergång till specialodlingar.

Beträffande produkterna från den fältmässiga grönsaksodlingen tillvaratages de till största delen av konserverfabriker inom odlingsområdena. Det måste betraktas som ett synnerligen angeläget allmänt intresse ur såväl sysselsättnings- som jordbruks- och befolkningspolitisk synpunkt att dessa specialodlingar även i framtiden kan upprätthållas ävensom att, i de fall förutsättningar härför föreligger, övergång till sådana odlingar kan äga rum. Angelägenheten av möjligheter till en mera differentierad produktion inom jordbruket och särskilt då vid de mindre brukningsenheterna har för varje år blivit alltmer framträdande med hänsyn till den ganska betydande överskottsproduktion som för närvarande föreligger av vissa traditionella jordbruksprodukter. Vad speciellt vissa grönsakskonserver angår är ett effektivt tullskydd av största vikt med hänsyn till konkurrensen från vissa östblockstater, vilka ofta icke baserar offererade priser på verkliga ekonomiska kalkyler och därigenom utgör ett ständigt dumpinghot.

Med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 90 till årets riksdag angående förslag till ny tulltaxa får vi hemställa, att riksdagen måtte besluta

om ändring av de i nämnda proposition föreslagna tullarna beträffande följande produktslag.

Ur 07.01 *Lök*

Föreslagen tull: under tiden 1/7—31/12 20 öre/kg

» » 1/1—29/2 15 öre/kg

Odlingen av matlök är av synnerligen stor betydelse för jordbruket på Öland, som svarar för ca 80 % av den svenska matlöksproduktionen. Ett nedläggande av den öländska lökodlingen till följd av utländsk konkurrens skulle ytterligare öka öns sysselsättningssvårigheter. Kvantitativt är den svenska lökproduktionen numera av sådan omfattning, att det inhemska marknadsbehovet kan tillgodoses från hösten t. o. m. mars månads utgång. I kvalitativt hänseende är svenskodlad och importerad lök nu helt jämförbara genom den rationella lagring, sortering och förpackning, som föregår den svenska matlökens saluförande.

Erfarenheten visar att producentpriserna å lök uppvisar mycket stora variationer, medan däremot priserna till konsument varit stabila. Tullens storlek synes sålunda icke påverka konsumentpriset, men däremot har tullskyddet synnerligen stor betydelse för priset till producenten, då den dumpingbetonade export av matlök till vårt land, som vissa tider förekommer, härigenom begränsas. Med hänsyn till rådande förhållanden på den internationella marknaden för matlök synes en tullsats av 30 öre per kilo icke orimlig.

Med nuvarande lagringsmetoder föreligger inga svårigheter att förse den inhemska marknaden med svenskodlad lök t. o. m. utgången av mars månad. Den tullskyddade tiden bör liksom hittills börja den 1 juni. Erfarenheten visar nämligen att om skyddsperioden såsom föreslås i propositionen börjar först den 1 juli, kommer handeln med svensk matlök att lamslås under de första höstmånaderna till följd av kvarliggande lager av utländsk lök, som importerats under den tullfria perioden.

Några bärande skäl för en differentiering av tullskyddets storlek under säsongens olika delar synes icke föreligga. En lagring av löken under höst- och vintermånaderna medför kostnader i form av ränte- och svinnförluster, varför det icke synes rimligt att under dylika förhållanden tillämpa en lägre tullsats under månaderna januari—mars.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa, att riksdagen måtte fastställa tullen å matlök till 30 öre per kg för tiden 1 juni—31 mars.

Ur 07.03 *Gurkor, tillfälligt konserverade i saltvatten* men icke särskilt beredda för direkt konsumtion.

Nuvarande tull: 35 öre/nettokg

Föreslagen tull: 25 öre/nettokg

Den föreslagna tullen av 25 öre per nettokg å gurkor, tillfälligt konserverade i saltvatten, innebär sålunda samma tull som å råvaran under skördesäsongen. Något manufaktureringsskydd har icke lämnats med motiveringen att produkten i fråga är ett halvfabrikat.

Konsumtionen i landet av inlagda gurkor fördelar sig ungefär lika på saltgurkor och ättiksgurkor. Före det senaste världskriget ägde en betydande import av saltgurkor rum från nuvarande östblocksstater såsom Tjeckoslovakien och de baltiska länderna. Att en dylik import av saltgurkor från dessa länder ännu icke nått förkrigstidens omfattning synes enbart bero på brist på tidsenligt emballage i dessa stater.

I tullposition nr 07.03 uttalas visserligen att denna tullposition endast skall vara tillämplig för köksväxter, som är tillfälligt konserverade i saltvatten och icke särskilt beredda för direkt konsumtion. Risk synes dock föreligga att under denna tullposition import kommer att äga rum av saltgurkor, som sedan utan vidare bearbetning saluföres för direkt konsumtion. Ett mera noggrant angivande att denna tullposition endast gäller halvfabrikat synes därför erforderligt.

Vi får därför hemställa, att vid tullpositionen nr 07.03 anges att beträffande gurkor avses endast sådana som icke är inlagda i hermetiskt tillslutna kärl eller i förpackningar överstigande 25 kg nettovikt.

Ur 08.07 *Persikor*

Nuvarande tull: under tiden	1/3 —30/4	10 öre/kg
» »	1/5 —31/12	20 öre/kg
» »	1/1 —29/2	tullfritt
Föreslagen tull: under tiden	1/7 —15/10	20 öre/kg
» »	16/10—30/6	tullfritt

Persikorna har under efterkrigstiden importerats i allt större utsträckning. Persikoimporten har till övervägande del ägt rum på konsignationsbasis och i hög grad försvårat avsättningen av svenska äpplen, päron och plommon under höstmånaderna. Med hänsyn härtill måste det anses som rimligt att tullen å persikor höjs till samma nivå som för övriga stenfrukter (plommon och körsbär) dvs. till 35 öre per kg.

Vi får därför hemställa, att tullen å persikor måtte fastställas till 35 öre per kg under tiden 1/7—15/10.

Ur 20.01 *Ättiksgurkor*

Ur 20.02 *Saltgurkor*

Nuvarande tull: i emballage överstigande	5 kg	25 öre/bruttokg
» »	understigande	5 kg 75 öre/bruttokg
Föreslagen tull:	25 öre per bruttokg	

Kontraktsodlingar av gurkor är av alltmer växande betydelse för jordbruket inom vissa delar av Skåne, Blekinge, Öland och Gotland. Värdet av i Sverige industriellt tillverkade gurkkonserver under 1958 beräknas uppgå till ett fabriksvärde av ca 15 milj. kronor. Genom den snabba utvecklingen på distributionsområdet har småförpackningarna fått allt större betydelse, och under 1958 beräknas fabriksvärdet av dylika konsumentförpackningar av gurkor uppgå till ca 6 milj. kronor. Den föreslagna tullsänkningen från

75 öre till 25 öre per kg för dylika mindre gurkförpackningar innebär synnerligen allvarliga risker för odlingens och den industriella produktionens existens.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa, att tullen å gurkor under tullpositionerna 20.01 och 20.02 fastställs till 50 öre per kg för förpackningar understigande 5 kg.

Ur 20.02 *Konserver av bönor*

Nuvarande tull: 75 öre per kg

Föreslagen tull: 25 öre per kg

Odlingen av bönor (brytbönor, vaxbönor och haricots verts) är mycket omfattande i Skåne, Blekinge, Södra Kalmar län samt på Öland och Gotland, och odlingen är inom dessa områden för många småjordbruk av avgörande ekonomisk betydelse. Kommittén anför, att under rubriken köksväxtkonserver av »andra slag» är ärter och morötter dominerande och framhåller därvid att nuvarande tull — 75 öre per kg — för dessa två artiklar måste betraktas såsom orimligt hög. Det förefaller här som tulltaxekommittén helt förbisett att ifrågakommande rubrik även innefattar bönkonserver. En sänkning av tullen för dessa konserver från 75 öre till 25 öre innebär en direkt katastrof för odlarna av bönor, när konservertillverkningen då omedelbart måste nedläggas. Den föreslagna tullsatsens orimlighet framgår tydligt om man jämför odlarpriserna å de köksväxtslag, som ingår under denna tullrubrik. För ärter har sålunda odlarpriset under senare år utgjort 40—45 öre per kg, för morötter 20—35 öre per kg, medan odlarpriset för haricots verts utgjort 1: 60—1: 90 kr per kg. Odlingen av bönor är synnerligen arbetskrävande, och större delen av odlarpriset utgöres av ersättning för arbetskostnaden. Självfallet har en dylik odling varit synnerligen värdefull för de mindre brukningsenheter, som eljest har betydande svårigheter att bereda brukaren och dennes familj full sysselsättning.

Mot bakgrunden av vad ovan anförts får vi hemställa, att konserver av bönor — i likhet med svamp- och sparriskonserver — utbytes och åsättes en tull av samma storlek som i gällande tulltaxa, dvs. 75 öre per kg.

Ur 20.07 *Muster av frukt och bär*

Nuvarande tull: 20 öre per kg

Föreslagen tull: 20 öre per kg

Den svenska fruktodlingens svårigheter har under senare år blivit alltmer akuta. De stigande skördarna såväl här i landet som på den europeiska kontinenten har — särskilt under år med stor fruktskörd — medfört svårhemästrade avsättningsproblem. I första hand har härvid behovet ökat av ett större avsättningsutrymme för fabriksfrukt. Under senare år har fabriksfrukten i ökad omfattning kunnat utnyttjas för framställning av äppelmust, som sedan användes inom läskedrycksindustrien för tillverkning av kolsyrade äppeläskedrycker. Musttillverkningen åtnjuter f. n. ett tullskydd

av 20 öre per kg must. Denna tullsats gäller även för muster av andra frukter och bär — med undantag för citrusfrukter — under förutsättning att musten emballerats i kärl vägande minst 3 kg brutto. I propositionen med förslag till ny tulltaxa har föreslagits oförändrade tullsatser å berörda varuslag.

Under senare år har man dock i utlandet börjat indunsta musten och exportera koncentrat. Indunstningsgraden är som regel konstant och uppgår till 5 å 6 gånger icke koncentrerad must. Då tullen utgår med samma belopp för såväl koncentrerade som icke koncentrerade muster, innebär detta ett fullkomligt illusoriskt tullskydd i fråga om koncentraten. Gällande tull innebär för koncentratens vidkommande, om dessa omräknas till icke koncentrerad vara, ett nettotullskydd av 3—4 öre per kg eller endast ca 7 % av äppelmustens importvärde och 1—4 % av bärmusternas importvärden.

Frånvaron av en tillfredsställande tull å dessa frukt- och bärmustkoncentrat kommer otvivelaktigt att lamslå den inhemska mustfabrikationen och därmed ödelägga det avsättningsutrymme, som skapats för inhemska frukter och bär.

Då koncentraten närmast är att betrakta som ett nytt varuslag och då indunstningsgraden tämligen konstant uppgår till 5 å 6 gånger, synes koncentraten böra kunna åsättas ett särskilt tullstatistiskt nummer och därvid beläggas med en tullsats, som är proportionell mot den nu för icke koncentrerade muster gällande tullen.

Mustkoncentrat av sådana frukter och bär, varav odling förekommer inom landet, bör därför i tullhänseende skiljas från icke koncentrerade frukt- och bärmuster samt beläggas med en enhetlig tull av en krona per kg.

Med stöd av vad som här anförts får vi hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 90 måtte besluta

att tullen å *matlök* (nr 07.01) fastställs till 30 öre per kg under tiden 1/6—31/3,

att tullen å *gurkor, tillfälligt konserverade i saltvatten*, (nr 07.03) endast skall avse gurkor i andra förpackningar än hermetiskt tillslutna kärl eller förpackningar överstigande 25 kg nettovikt,

att tullen å *persikor* (nr 08.07) fastställs till 35 öre per kg under tiden 1/7—15/10,

att tullen å *ättiks- och saltgurkor* (nr 20.01 och 20.02) fastställs till 50 öre per kg för förpackningar understigande 5 kg,

att tullen å *konserver av bönor* (nr 20.02) fastställs till 75 öre per kg, samt

att tullen å *mustkoncentrat* (nr 20.07) av sådana frukter

och bär, varav odling förekommer inom landet, i tullhänseende skiljes från icke koncentrerade frukt- och bärmuster samt belägges med en enhetlig tull av en krona per kg.

Stockholm den 9 april 1958

Jöns Nilsson

Carl Eric Hedin

Erik Magnusson

i Tumhult

Eric Nilsson

Gust. Nilsson

i Göingegården

Einar Hæggbloom

Lennart Stiernstedt